

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

การกำหนดวิทยฐานะของผู้สำเร็จวิชาการทหารเป็นการกำหนดระดับความรู้ หรือฐานะในด้านความรู้ของผู้สำเร็จวิชาการทหารจากสถาบันการศึกษาวิชาการทหารของกระทรวงกลาโหม ได้แก่ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนแผนที่ โดยมีสภาการศึกษาวิชาการทหารเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดวิทยฐานะของผู้สำเร็จวิชาการทหารจากสถาบันดังกล่าว ที่ผ่านมา การจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาวิชาการทหาร กระทรวงกลาโหม เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งได้มีผลใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานาน ส่งผลให้ในปัจจุบัน สถานศึกษาวิชาการทหารสามารถจัดการเรียนการสอนได้เพียงระดับปริญญาโท ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกองทัพให้มีความรู้ความสามารถทันกับความเปลี่ยนแปลงและมาตรฐานการศึกษาของประเทศที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก อีกทั้งไม่สามารถผลิตกำลังพลได้ตรงตามความต้องการของกองทัพ

หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ โดยกำหนดให้สถาบันการศึกษาวิชาการทหารมีอำนาจจัดการเรียนการสอนได้ถึงระดับปริญญาเอก มีอำนาจให้ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงและประกาศนียบัตรบัณฑิตแก่นักเรียนผู้ศึกษาวิชาการทหาร ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของสภาการศึกษาวิชาการทหารให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์และให้มีสิทธิใช้เป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป จะทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกองทัพให้มีความรู้ความสามารถทันกับความเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลของการศึกษาด้านการทหารต่อไป

พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๕ ครั้ง คือ

๑. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕
๒. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๓
๓. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๓
๔. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓
๕. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร ทั้ง ๖ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๖ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ หน้า ๔๓๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือโดยที่เวลานี้โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของกองทัพบก โรงเรียนนายเรือของกองทัพเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศของกองทัพอากาศได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาเทียบเข้าชั้นมหาวิทยาลัย เป็นการสมควรกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนทั้งสามนี้ โดยให้ได้รับปริญญาเช่นเดียวกับผู้สำเร็จจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของกองทัพบก โรงเรียนนายเรือของกองทัพเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศของกองทัพอากาศ ได้รับปริญญาทางวิทยาศาสตร์ เรียกว่า วิทยาศาสตรบัณฑิต และให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

- ๑) ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของกองทัพบก ใช้อักษรย่อว่า “วท. บ. (ทบ.)”
- ๒) ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายเรือของกองทัพเรือ ใช้อักษรย่อว่า “วท. บ. (ทร.)”
- ๓) ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายเรืออากาศของกองทัพอากาศ ใช้อักษรย่อว่า “วท. บ. (ทอ.)”

๒. กำหนดให้นอกจากการให้ได้รับปริญญาตามมาตรา ๓ นักเรียนวิชาการทหารอาจได้รับประกาศนียบัตรแสดงว่าสอบความรู้ได้ตามที่สภาการศึกษาวิชาการทหารกำหนด

๓. กำหนดให้เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสภาขึ้นเรียกว่า “สภาการศึกษาวิชาการทหาร” มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) พิจารณานุมัติหลักสูตรวิชาต่าง ๆ
- ๒) กำหนดวิธีอื่นจะยังการศึกษาวิชาการทหารให้เจริญยิ่งขึ้น
- ๓) กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าเป็นนักเรียน ระยะเวลาการศึกษา การสอบ และเงื่อนไขในการรับปริญญา

๔) ให้ปริญญา และประกาศนียบัตร

๕) ออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. กำหนดให้สภาการศึกษาวิชาการทหาร ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม เสนาธิการกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เสนาธิการทหารบก เสนาธิการทหารเรือ เสนาธิการทหารอากาศ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารเรือ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้บังคับการโรงเรียนนายเรือ และผู้บังคับการโรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นกรรมการ

ให้มีเลขาธิการหนึ่งนาย โดยนายกสภาการศึกษาวิชาการทหารแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรตามมติของสภาการศึกษาวิชาการทหาร

การถอดถอนเลขาธิการให้เป็นไปตามมติของสภาการศึกษาวิชาการทหาร

๕. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นนายกสภาการศึกษาวิชาการทหารโดยตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นอุปนายกโดยตำแหน่ง

๖. กำหนดให้การประชุมของสภาการศึกษาวิชาการทหารต้องมีกรรมการประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุมได้

การลงมติให้ถือคะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าในการลงมตินั้นมีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๗. กำหนดให้นายกสภาการศึกษาวิชาการทหารเป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาการศึกษาวิชาการทหารไม่อยู่ในที่ประชุม ให้อุปนายกสภาการศึกษาวิชาการทหารเป็นประธาน ถ้าอุปนายกสภาการศึกษาวิชาการทหารไม่อยู่ในที่ประชุม ก็ให้กรรมการเลือกตั้งกรรมการคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานในที่ประชุม

๘. กำหนดให้สภาการศึกษาวิชาการทหารมีอำนาจให้ปริญญาตามพระราชบัญญัตินี้แก่ผู้สำเร็จวิชาการทหาร ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้จากโรงเรียนนายร้อยทหารบก โรงเรียนเทคนิคทหารบก และโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของกองทัพบก และโรงเรียนนายเรือของกองทัพเรือ ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษาและวิทยฐานะเทียบเท่ากัน

๙. กำหนดให้ผู้ใดไม่มีสิทธิใช้ปริญญา อักษรย่อปริญญาหรือประกาศนียบัตร ตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการเพื่อให้บุคคลใดเชื่อว่าตนมีสิทธิ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

๒. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙ ตอนที่ ๗๓ วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๕ หน้า ๙๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กรมเสนาธิการกลาโหมได้ถูกยุบเลิกไปโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้จัดตั้งกองบัญชาการทหารสูงสุดขึ้นแทนตำแหน่งเสนาธิการกลาโหมซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชากรมเสนาธิการกลาโหม และเป็นกรรมการผู้หนึ่งในสภาการศึกษาวิชาการทหารได้ถูกยุบเลิกไปด้วย เห็นควรแต่งตั้งให้เสนาธิการทหารเป็นกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหารแทน กับควรแต่งตั้งให้เจ้ากรมการศึกษาวิจัยผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาทางทหารตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นกรรมการเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ สภาการศึกษาวิชาการทหารประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม เสนาธิการทหาร ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เสนาธิการทหารบก เสนาธิการทหารเรือ เสนาธิการทหารอากาศ เจ้ากรมการศึกษาวิจัย เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารเรือ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ และผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นกรรมการ

ในกรณีที่มิมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ก็ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการด้วย

ให้มีเลขาธิการหนึ่งนาย แต่งตั้งและถอดถอนโดยนายกสภาการศึกษาวิชาการทหาร ตามมติของสภาการศึกษาวิชาการทหาร”

๓. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๘๐ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๓ หน้า ๕๘๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกระทรวงกลาโหมได้กำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ให้มีวุฒิชั้นปริญญาแล้ว จึงควรให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนแผนที่ กรมแผนที่ทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ซึ่งเป็นโรงเรียนชั้นอุดมศึกษาเช่นเดียวกันและมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสี่ปี ได้รับการยกฐานะให้ได้รับปริญญาเช่นเดียวกันด้วย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

“ให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนแผนที่ กรมแผนที่ทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้รับปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ เรียกว่า วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต และให้ใช้อักษรย่อว่า “วศ.บ. (ผท.)”

๒. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ กำหนดสภาการศึกษาวิชาการทหารประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม เสนาธิการทหาร ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เสนาธิการทหารบก เสนาธิการทหารเรือ เสนาธิการทหารอากาศ เจ้ากรมการศึกษาวัยจัญ ผู้บัญชาการโรงเรียนแผนที่ กรมแผนที่ทหาร เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารเรือ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ และผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นกรรมการ

ในกรณีที่มิมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ก็ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการด้วย

ให้มีเลขาธิการหนึ่งนาย แต่งตั้งและถอดถอนโดยนายกสภาการศึกษาวิชาการทหารตามมติของสภาการศึกษาวิชาการทหาร”

๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ให้สภาการศึกษาวิชาการทหารมีอำนาจให้ปริญญาตามพระราชบัญญัตินี้แก่ผู้สำเร็จวิชาการทหารก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจากโรงเรียนนายร้อยทหารบก โรงเรียนเทคนิคทหารบก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และโรงเรียนแผนที่ของกองทัพบก และโรงเรียนนายเรือของกองทัพเรือ ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษาและวิทยฐานะเทียบเท่ากัน”

๔. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗ ตอนที่ ๑๐๙ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๒๓ หน้า ๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้กำหนดให้ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ ในกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหาร โดยมีได้กำหนดให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นกรรมการด้วย สมควรแก้ไขให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ สภาการศึกษาวิชาการทหาร ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เสนาธิการทหาร เสนาธิการทหารบก เสนาธิการทหารเรือ เสนาธิการทหารอากาศ เจ้ากรมยุทธศึกษาวิจย เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารเรือ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ผู้บัญชาการโรงเรียนแผนที่ กรมแผนที่ทหาร ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ และผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นกรรมการ

ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการด้วย

ให้มีเลขาธิการหนึ่งคน แต่งตั้งและถอดถอนโดยนายกสภาการศึกษาวิชาการทหารตามมติของสภาการศึกษาวิชาการทหาร”

๕. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๕๘ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๓๓ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการกำหนดวิทยฐานะสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กองทัพบก โรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองทัพอากาศ และโรงเรียนแผนที่ กองบัญชาการทหารสูงสุด ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาวิชาการทหารดังกล่าวสามารถได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูง และปริญญาตรงตามสาขาวิชาที่ตนได้ศึกษามา และโดยที่โรงเรียนเสนาธิการทหารบก กองทัพบก ได้จัดการศึกษาหลักสูตรชั้นปริญญาโทขึ้น สมควรกำหนดวิทยฐานะสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรดังกล่าวให้ได้รับปริญญาโท นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้สถาบันการศึกษาวิชาการทหารมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลที่ทรงคุณวุฒิได้ และเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขดังกล่าว สมควรปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสภาการศึกษาวิชาการทหาร และเพิ่มตำแหน่งกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กองทัพบก โรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองทัพอากาศ และโรงเรียนแผนที่ กองบัญชาการทหารสูงสุด ตามหลักสูตรที่สภาการศึกษาวิชาการทหารกำหนด ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันการศึกษานั้น การกำหนดชื่อปริญญา และอักษรย่อในสาขาวิชาตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

๒. กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ และมาตรา ๓ ตริ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๓๗

“มาตรา ๓ ทวิ ให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบก กองทัพบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ กองทัพเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ กองทัพอากาศ ตามหลักสูตรที่สภาการศึกษาวิชาการทหารกำหนด ได้รับปริญญาโทในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันการศึกษานั้น

การกำหนดชื่อปริญญา และอักษรย่อในสาขาวิชาตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ตริ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กองทัพบก โรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองทัพอากาศ โรงเรียนแผนที่ กองบัญชาการทหารสูงสุด และโรงเรียนเสนาธิการทหารบก กองทัพบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ กองทัพเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ กองทัพอากาศ โดยอนุมัติสภาการศึกษาวิชาการทหาร มีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งเห็นว่าทรงคุณวุฒิและสมควรแก่ปริญญานั้น

หลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาการศึกษาวิชาการทหารกำหนด”

๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ นอกจากการให้ได้รับปริญญาตามมาตรา ๓ และมาตรา ๓ ทวิ นักเรียนวิชาการทหาร อาจได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงหรือประกาศนียบัตรแสดงว่าสอบความรู้ได้ตามที่สภาการศึกษาวิชาการทหาร กำหนด

มาตรา ๕ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสภาชั้นเรียกว่า “สภาการศึกษาวิชาการทหาร” มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาอนุมัติการจัดตั้ง รวมและยุบเลิกสาขาวิชา
 - (๒) พิจารณาอนุมัติหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา
 - (๓) กำหนดวิธีอันจะยังการศึกษาวิชาการทหารให้เจริญยิ่งขึ้น
 - (๔) กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าเป็นนักเรียนวิชาการทหาร ระยะเวลา การศึกษา การสอบ และเงื่อนไขในการรับปริญญา
 - (๕) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง และประกาศนียบัตร
 - (๖) อนุมัติให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์
 - (๗) วางระเบียบและออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจมอบให้สถาบันการศึกษาใดเป็นผู้วางระเบียบและออกข้อบังคับสำหรับสถาบันการศึกษานั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้
- เพื่อประโยชน์แก่การรักษามาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้สภาการศึกษาวิชาการทหารคำนึงถึงมาตรฐานโดยทั่วไปที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับสถาบันอุดมศึกษาด้วย”

๔. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิถยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดวิถยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ สภาการศึกษาวิชาการทหารประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เสนาธิการทหาร เสนาธิการทหารบก เสนาธิการทหารเรือ เสนาธิการทหารอากาศ เจ้ากรมการศึกษาวิจัย เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารเรือ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง ผู้บัญชาการโรงเรียนแผนที่ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ และผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นกรรมการ

ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการด้วย

ให้มีเลขาธิการหนึ่งคน แต่งตั้งและถอดถอนโดยนายกสภาการศึกษาวิชาการทหารตามมติของสภาการศึกษาวิชาการทหาร”

๕. กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิถยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

“มาตรา ๖ ทวิ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ สภาการศึกษาวิชาการทหารอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้กระทำการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย แล้วรายงานต่อสภาการศึกษาวิชาการทหาร

ให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม”

๖. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ผู้ใดใช้ปริญญา อักษรย่อปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใดเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๗. กำหนดให้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของผู้ที่ได้รับปริญญาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งมีอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๘. กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดปริญญาอักษรย่อปริญญาในสาขาวิชาตามมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารได้รับปริญญาและใช้อักษรย่อปริญญา ดังต่อไปนี้

๑) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กองทัพบก โรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ กองทัพอากาศ ได้รับปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์ เรียกว่า “วิทยาศาสตร์บัณฑิต” โดยให้ใช้อักษรย่อของปริญญา ดังนี้

ก. ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กองทัพบก ใช้อักษรย่อว่า “วท.บ. (ทบ.)”

ข. ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ ใช้อักษรย่อว่า “วท.บ. (ทร.)”

ค. ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายเรืออากาศ กองทัพอากาศ ใช้อักษรย่อว่า “วท.บ. (ทอ.)”

๒) โรงเรียนแผนที่ กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้รับปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์ เรียกว่า “วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า “วศ.บ. (ผท.)”

๙. กำหนดให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารในหลักสูตรชั้นปริญญาโทหรือหลักสูตรการศึกษาเทียบเท่ากันจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบกกองทัพบก อยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับปริญญาโททางศิลปศาสตร์ เรียกว่า “ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การทหาร)” ใช้อักษรย่อว่า “ศศ.ม. (การทหาร)”

๖. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สถาบันการศึกษาวิชาการทหารของกระทรวงกลาโหมเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตกำลังพลตามความต้องการของเหล่าทัพ แต่ปัจจุบันสถาบันการศึกษาวิชาการทหารจัดการเรียนการสอนได้เพียงระดับปริญญาโท ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในกองทัพให้มีความรู้ความสามารถทันกับความเปลี่ยนแปลง และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการการศึกษาของประเทศที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก สมควรกำหนดให้สถาบันการศึกษาวิชาการทหารมีอำนาจทำการสอนได้ถึงระดับปริญญาเอก มีอำนาจให้ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และประกาศนียบัตรบัณฑิตแก่นักเรียนวิชาการทหาร รวมถึงปรับปรุง

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของสภาการศึกษาวิชาการทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดวิถีสถาณะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดปริญญาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนแผนที่ ให้มีปริญญาสามชั้น คือ ปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี รวมทั้งกำหนดให้มีครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญฐานะ เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓ ตรี ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้สภาการศึกษาวิชาการทหารอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรได้ และเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสภาการศึกษาวิชาการทหาร เพื่อให้มีอำนาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาวิชาการทหารพิจารณาเสนอแต่งตั้งและพิจารณาถอดถอนกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหารผู้ทรงคุณวุฒิ ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของสภาการศึกษาวิชาการทหารโดยให้มีกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหารผู้ทรงคุณวุฒินอกจากนี้ ได้แก่แก้ไขตำแหน่งกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหารจาก “เจ้ากรมยุทธศึกษาทหาร” เป็น “ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ” และตัดตำแหน่ง “ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง” “ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง” และ “ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง” ออกเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพเรือ กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพอากาศ กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ (มาตรา ๕)

๔. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหารผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษาและให้มีสิทธิใช้เป็นค่านำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๘)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษแก่ผู้ใช้ปริญญา อักษรย่อปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ (มาตรา ๙)

๗. กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับสภาการศึกษาวิชาการทหารที่ได้แต่งตั้งขึ้นก่อนพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ (มาตรา ๑๐)

๘. กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑)

๙. กำหนดให้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี โดยในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศพระราชบัญญัตินี้ ให้นำข้อบังคับหรือระเบียบของกระทรวงกลาโหมที่ใช้อยู่ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมนี้ (มาตรา ๑๓)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์/ จัดทำ